

Napredni razvoj programske podpore za web

**- predavanja -
2022./2023.**

4. HTML5

Creative Commons

- slobodno smijete:
 - **dijeliti** — umnožavati, distribuirati i javnosti priopćavati djelo

- **prerađivati** djelo

- pod sljedećim uvjetima:

- **imenovanje:** morate priznati i označiti autorstvo djela na način kako je specificirao autor ili davatelj licence (ali ne način koji bi sugerirao da Vi ili Vaše korištenje njegova djela imate njegovu izravnu podršku).

- **nekomercijalno:** ovo djelo ne smijete koristiti u komercijalne svrhe.

- **dijeli pod istim uvjetima:** ako ovo djelo izmijenite, preoblikujete ili stvarate koristeći ga, preradu možete distribuirati samo pod licencom koja je ista ili slična ovoj.

U slučaju daljnjeg korištenja ili distribuiranja morate drugima jasno dati do znanja licencne uvjete ovog djela.

Od svakog od gornjih uvjeta moguće je odstupiti, ako dobijete dopuštenje nositelja autorskog prava.

Ništa u ovoj licenci ne narušava ili ograničava autorova moralna prava.

Tekst licence preuzet je s <http://creativecommons.org/>

- HTML (*HyperText Markup Language*) je prezentacijski jezik za strukturiranje i prezentiranje sadržaja za web
 - Osnovni jezik koji upotrebljavamo za izradu web stranica. Web preglednicima daje podatke o sadržaju i strukturi učitane web stranice, a preglednik od tih podataka oblikuje i prikazuje web stranicu.
- HTML je jezik za označavanje hipertekstualnih dokumenata
- HTML je jezik za opis web stranica
- Definirao ga je 1990. godine sir Timothy Berners-Lee, pri World Wide Web konzorciju (W3C), organizaciji koja brine o standardizaciji web tehnologija i razvoju weba
- *Markup* = označavanje sadržaja u strukturi tekstualnog dokumenta

The best programming
language html

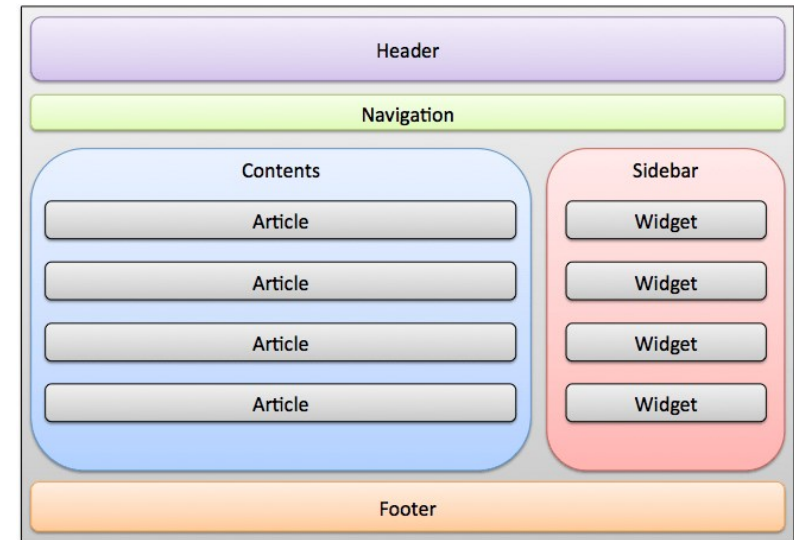
Nova svojstva HTML5

- HTML5 je posljednji HTML standard
 - Objavljen 01/2008., W3C Recommendation/update 10/2014.
- Svi HTML5 dokumenti počinju s tagom `<!DOCTYPE html>`
 - Prije `<html>` taga i bilo kojih drugih znakova (npr. razmak)
- Provjerite → W3C Markup Validation Service: <https://validator.w3.org/>
- Što je novo u HTML5 u odnosu na prethodne verzije HTML-a?
 - HTML5 semantičke oznake (*semantic layout structure*)
 - Canvas API
 - Multimedia API
 - Drag and Drop API
 - History API
 - Mikropodaci (Microdata API)
 - Web Storage API
 - Geolocation API
 - Web workers API
 - WebSocket API
 - *Offline Web Applications*
 - ~~Web SQL Database API~~ (*deprecated and removed in Chromium 97 → Web Storage API*)

<https://html.com/html5/>

HTML5 semantičke oznake

- Pridonose strukturiranju kôda web stranice tako da je bolje čitljiv računalima (parsiranje) i ljudima (programeri)
- Zamjena za učestalo korištenje `<div></div>` taga
 - `<div></div>` ne pruža nikakve informacije o stranici i njezinom sadržaju tražilicama, dok semantičke oznake to čine

HTML5 semantic layout structure

```
<header>
  
  <nav>
    <p><a href="login.html">Log In</a></p>
    <p><a href="signup.html">Sign Up</a></p>
    <p><a href="contact.html">Contact Us</a></p>
  </nav>
</header>
```

```
<article>
  <section>
    <h1></h1>
    <p></p>
  </section>
  <section>
    <p></p>
  </section>
</article>
```

```
<main>
  <h1>Programming
  languages</h1>
  <p>Languages HTML and
  CSS are intended for site
  layout.
</p>
  <article>
    <h2>HTML</h2>
```

```
<footer>
  <p>Posted by: John Doe</p>
  <p>Contact: <a href="mailto:someone@example.com">
  someone@example.com</a>.</p>
</footer>
```

```
<address>
  Visit us at:<br>
  Example.com<br>Box 314, Disneyland<br>
  USA
</address>
```

Provjera podrške HTML5 značajki u preglednicima

- HTML5 *feature detection* biblioteka

```
<script src="modernizr.js" type="text/javascript"></script>
```

- Detektira HTML5 značajke koje web preglednik podržava
- JavaScript, otvoreni kod, automatski se pokreće unutar HTML5 koda u web pregledniku koji se provjerava za podršku HTML5 značajki
- Dva načina rada:
 - Unutar CSS
 - Ako značajka nije podržana automatski se generira CSS klasa s prefiksom no-
 - Ako je podržana generira se odgovarajuća Modernizr CSS klasa bez prefiksa no-
 - Unutar JavaScripta
 - Logički upit nad varijablom zastavicom značajke

```
<html class="no-js">
```

```
.no-cssgradients .header {  
    background: url("images/glossybutton.png");  
}  
.cssgradients .header {  
    background-image: linear-  
gradient(cornflowerblue, rebeccapurple);  
}
```

```
Modernizr.featuretodetect
```

```
if (Modernizr.webgl) {  
    /* Script A */  
} else {  
    /* Script B */  
}
```

<https://www.hongkiat.com/blog/modernizr/>

Canvas API (1)

- Platno (*Canvas*) = područje HTML5 web stranice fiksne veličine unutar kojeg je moguće crtati grafičke oblike i prikazivati slike korištenjem JavaScript kôda
 - JavaScript služi kao programsko sredstvo za dinamičku izradu računalne grafike i animacija
 - JavaScript može pristupiti Canvas objektu i manipulirati njegova svojstva kroz velik broj ugrađenih funkcija
 - Canvas objekt je pravokutnik na HTML5 web stranici s definiranom visinom i dužinom

```
<canvas id="myCanvas" width="320" height="240" style="border:1px solid #d3d3d3;">
  Your browser does not support the HTML5 canvas tag.
</canvas>
```

Canvas element `id="myCanvas"` s rubom

- Za upotrebu Canvasa nisu potrebne dodatne biblioteke već kompatibilan web preglednik i uređivač kôda koji se koristi
- Tipično u Canvasu prikazuje se 2D računalna grafika, a koristi se WebGL (Web Graphics Library) za 3D grafiku web stranica unutar bilo kojeg kompatibilnog web preglednika bez korištenja dodatnih priključaka (*plug-in*)
- Objekt Canvas može se koristiti za vizualizaciju podataka, web aplikacije, animiranu grafiku, računalne igre...

Canvas API (2)

- Temelji se na bitmapama
 - Sve što je iscrtano predstavlja jednu jedinstvenu sliku
 - Svaka promjena zahtjeva ponovno crtanje slike koja se prikazuje
- Prije uvođenja Canvas elementa web preglednici su koristili SVG za crtanje unutar web stranica
- Za razliku od Canvasa, SVG koristi vektorsku grafiku koji elemente iscrtava kao odvojene DOM objekte, a kod promjene SVG objekta web preglednik mora automatski izmijeniti grafički prikaz objekta

```
<svg width="100" height="100">
  <circle cx="50" cy="50" r="40" stroke="green" stroke-width="4" fill="yellow" />
</svg>
```

svg element


```
<video controls preload>
  <source src="file.mp4" type="video/mp4" />
  <p>Please install a latest browser.</p>
</video>
```

video tag

```
<audio autoplay="autoplay" controls="controls">
  <source src="file.mp3" />
  <p>Your old browser doesn't support this feature.</p>
</audio>
```

audio tag

Canvas API (3)

- Canvas koristi standardni koordinatni sustav gdje se koordinata (0, 0) nalazi u **gornjem-lijevom kutu** područja za prikaz preglednika (*rendering area*).
 - Duž x-osi vrijednost koordinata se povećava prema desnom rubu canvasa, dok vrijednost koordinata y-osi raste prema donjem rubu Canvasa.
- Svaki Canvas element ima vlastiti kontekst (`getContext("2d")`)
- Kontekst crtanja (*drawing context*) je memorijski objekt koji definira sve metode i svojstva crtanja. Kontekst crtanja pruža API za crtanje raznih oblika i teksta, prikazivanje slika, manipulaciju slika, ...

```
var moj_canvas = document.getElementById("mojCanvas");
var moj_kontekst = moj_canvas.getContext("2d");
```

- Dimenzije se zadaju u konstruktoru Canvas objekta ili korištenjem `width` i `height` atributa

```
moj_canvas.width = 480;
moj_canvas.height = 200;
```

- Potrebno je obrisati područje Canvas elementa za ponovno crtanje
 - `clearRect` (x koordinata, y koordinata, širina, visina)
 - Promjenom dimenzija Canvas objekta sva svojstva konteksta postavljaju se na početne pretpostavljane vrijednosti

Canvas API – Crtanje pravokutnika (1)

- Crtanje pravokutnika postiže se jednom od metoda kao što je `fillRect` (`x koordinata`, `y koordinata`, `širina`, `visina`) koja crta ispunjen pravokutnik.
 - Ako stil ispune nije drugačije zadan, pravokutnik uzima zadani stil, tj. crnu ispunu.
- Ostale često korištene metode:
 - `rect()` – stvara pravokutnik, a za prikaz moraju se obavezno koristiti metode `stroke()` ili `fill()`
 - `strokeRect()` – crta pravokutnik bez ispune
 - `clearRect()` – briše sadržaj pravokutnika

```
var c = document.getElementById("myCanvas");  
var ctx = c.getContext("2d");  
ctx.beginPath();  
ctx.rect(20, 20, 150, 100);  
ctx.stroke();
```

Canvas API – Crtanje pravokutnika (2)

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<body>
  <canvas id="myCanvas" width="300" height="150" style="border:1px solid #
d3d3d3;">
    Your browser does not support the HTML5 canvas tag.</canvas>
  <script>
    var c = document.getElementById("myCanvas");
    var ctx = c.getContext("2d");
    ctx.fillRect(20, 20, 150, 100);
  </script>
</body>
</html>
```


Canvas API – Stilovi, boje i sjene (1)

- Svaki kontekst crtanja pamti svojstva sve dok je web stranica otvorena ili se ponovno ne pokrene.
- Vrijednost svojstva konteksta crtanja definira se prije crtanja na Canvas.
 - Ako vrijednost nije definirana koristi se pretpostavljena vrijednost ili posljednja zadana vrijednost.
 - Svojstvo `fillStyle` može biti boja, uzorak ili gradijent koji se koristi za ispunu, a početna zadana vrijednost za `fillStyle` je crna boja.

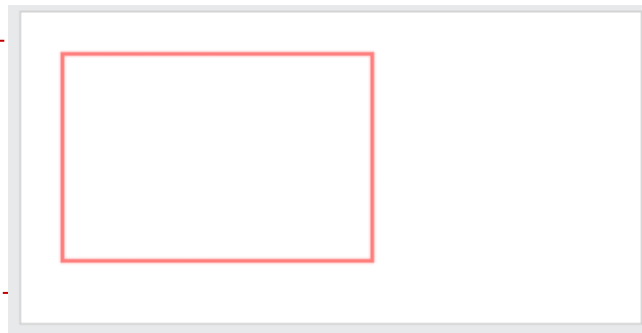
```
var c = document.getElementById("myCanvas");  
var ctx = c.getContext("2d");  
ctx.fillStyle = "#FF0000";  
ctx.fillRect(20, 20, 150, 100);
```


Canvas API – Stilovi, boje i sjene (2)

- Svojstvo `strokeStyle` može biti boja, uzorak ili gradijent koji se koristi za crtanje rubova, a početna zadana vrijednost za `strokeStyle` je crna boja.

```
var c = document.getElementById("myCanvas");  
var ctx = c.getContext("2d");  
ctx.strokeStyle = "#FF0000";  
ctx.strokeRect(20, 20, 150, 100);
```


- Svojstvo `shadowColor` određuje boju koja će se koristiti kao sjena, a početna zadana vrijednost za `shadowColor` je crna boja.

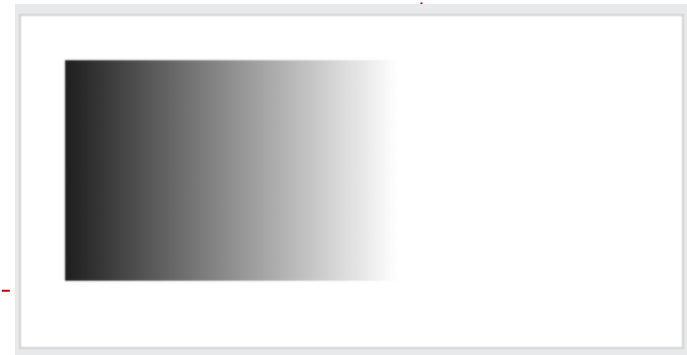
```
var c = document.getElementById("myCanvas");  
var ctx = c.getContext("2d");  
ctx.shadowBlur = 20;  
ctx.shadowColor = "black";  
ctx.fillStyle = "red";  
ctx.fillRect(20, 20, 100, 80);
```


Canvas API – Stilovi, boje i sjene (3)

- Metoda `createLinearGradient` (`x koordinata`, `y koordinata`, `x koordinata`, `y koordinata`) stvara linearni gradijent koji se može iskoristiti za ispunu pravokutnika, krugova, linija, teksta i ostalih oblika. Vrijednosti koje se proslijeđuju metodi su početna koordinata gradijenta i završna koordinata gradijenta.
- Metodom `addColorStop` (`pozicija`, `boja`) određuje boju i položaj gradijenta.

```
var c = document.getElementById('myCanvas');  
var ctx = c.getContext('2d');  
  
var grd = ctx.createLinearGradient(0, 0, 170, 0);  
grd.addColorStop(0, "black");  
grd.addColorStop(1, "white");  
  
ctx.fillStyle = grd;  
ctx.fillRect(20, 20, 150, 100);
```


Canvas API – Stilovi, boje i sjene (4)

- Ostale metode za stvaranje stilova, boja i sjena su `createPattern()` i `createRadialGradient()`
 - Metoda `createPattern()` ponavlja navedeni element u određenom smjeru. Taj element može biti slika, video ili neki drugi Canvas. Ponavljajući element može se koristiti kao ispuna pravokutnika, krugova, linija, teksta i ostalih oblika.
 - Metoda `createRadialGradient()` stvara kružni gradijent, a metoda `addColorStop()` određuje boje i njihove pozicije na gradijentu.

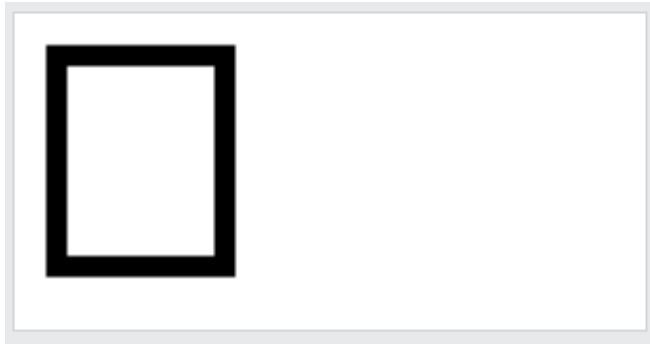
```
var c = document.getElementById("myCanvas");  
var ctx = c.getContext("2d");  
var img = document.getElementById("lamp");  
var pat = ctx.createPattern(img, "repeat");  
ctx.rect(0, 0, 150, 100);  
ctx.fillStyle = pat;  
ctx.fill();
```


Canvas API – Stilovi linija

- Svojstvo `lineWidth` zadaje trenutnu širinu linije u pikselima, a zadana vrijednost za `lineWidth` je 1.
- Ostala svojstva stilova linija su `lineCap`, `lineJoin` i `miterLimit`. Svojstvo `lineCap` zadaje stil završetka linija, svojstvo `lineJoin` zadaje tip ugla koji se stvara kada se dvije linije susretnu, a svojstvo `miterLimit` zadaje maksimalnu dužinu između unutarnjeg ugla i vanjskog ugla kada se dvije linije susretnu.

```
var c = document.getElementById("myCanvas");
var ctx = c.getContext("2d");
ctx.lineWidth = 10;
ctx.strokeRect(20, 20, 80, 100);
```



```
ctx.lineWidth = 10;
ctx.lineJoin = "miter";
ctx.miterLimit = 5;
ctx.moveTo(20, 20);
ctx.lineTo(50, 27);
ctx.lineTo(20, 34);
ctx.stroke();
```


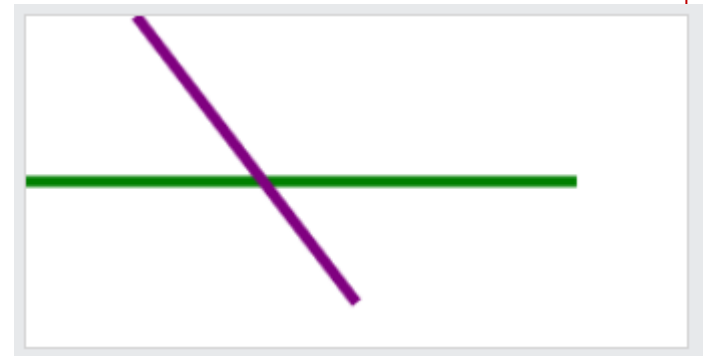
Canvas API – Putanje

- Metoda `beginPath()` započinje putanju ili resetira trenutnu putanju linije.
- Metoda `moveTo (x koordinata, y koordinata)` određuje početnu koordinatu linije, `lineTo (x koordinata, y koordinata)` zadaje krajnju koordinatu linije.
- Metoda `stroke()` na kraju crta zadanu liniju.

```
var c = document.getElementById("myCanvas");  
var ctx = c.getContext("2d");
```

```
ctx.beginPath();  
ctx.lineWidth = "5";  
ctx.strokeStyle = "green"; // Green path  
ctx.moveTo(0, 75);  
ctx.lineTo(250, 75);  
ctx.stroke(); // Draw it
```

```
ctx.beginPath();  
ctx.strokeStyle = "purple"; // Purple path  
ctx.moveTo(50, 0);  
ctx.lineTo(150, 130);  
ctx.stroke(); // Draw it
```


Canvas API – Tekst (1)

- Za ispis teksta u objekt Canvas prvo je potrebno odrediti font koji će se za to koristiti i postaviti njegova svojstva (barem veličina).
- Nakon što je font definiran koristi se `fillText()` metoda za ispis teksta.
- Umjesto korištenja `fillText()` metode mogu se koristiti i druge metode za ispis i formatiranje teksta:
 - `strokeText()` – crta konture oko teksta
 - `strokeStyle` – definira boju konture
 - `lineWidth` – definira debljinu konture
 - `measureText()` – vraća objekt sa širinom zadanog teksta
- Svojstva za crtanje teksta su `textAlign` i `textBaseline`
 - Svojstvo `textAlign` zadaje poravnanje za tekstualni sadržaj prema zadanoj točki sidrišta.
 - Svojstvo `textBaseline` zadaje tekstualnu osnovicu koja se rabi pri izradi teksta.

Canvas API – Tekst (2)

```
var c = document.getElementById("myCanvas");  
var ctx = c.getContext("2d");
```

```
ctx.font = "20px Georgia";  
ctx.fillText("Hello World!", 10, 50);
```

```
ctx.font = "30px Verdana";
```

```
// Create gradient
```

```
var gradient = ctx.createLinearGradient(0, 0, c.width, 0);  
gradient.addColorStop("0", "magenta");  
gradient.addColorStop("0.5", "blue");  
gradient.addColorStop("1.0", "red");
```

```
// Fill with gradient
```

```
ctx.fillStyle = gradient;  
ctx.fillText("Big smile!", 10, 90);
```

Hello World!

Big smile!

```
var c = document.getElementById("myCanvas");  
var ctx = c.getContext("2d");
```

```
ctx.font = "30px Arial";
```

```
var txt = "Hello World"
```

```
ctx.fillText("width:" + ctx.measureText(txt).width, 10, 50)  
ctx.fillText(txt, 10, 100);
```

width:154.4970703125

Hello World

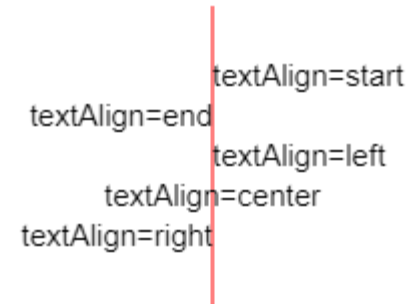
Canvas API – Tekst (3)

```
var c = document.getElementById("myCanvas");
var ctx = c.getContext("2d");

// Create a red line in position 150
ctx.strokeStyle = "red";
ctx.moveTo(150, 20);
ctx.lineTo(150, 170);
ctx.stroke();

ctx.font = "15px Arial";

// Show the different textAlign values
ctx.textAlign = "start";
ctx.fillText("textAlign=start", 150, 60);
ctx.textAlign = "end";
ctx.fillText("textAlign=end", 150, 80);
ctx.textAlign = "left";
ctx.fillText("textAlign=left", 150, 100);
ctx.textAlign = "center";
ctx.fillText("textAlign=center", 150, 120);
ctx.textAlign = "right";
ctx.fillText("textAlign=right", 150, 140);
```


Canvas API – Tekst (4)

```
var c = document.getElementById("myCanvas");  
var ctx = c.getContext("2d");
```

```
//Draw a red line at y = 100
```

```
ctx.strokeStyle = "red";
```

```
ctx.moveTo(5, 100);
```

```
ctx.lineTo(395, 100);
```

```
ctx.stroke();
```

```
ctx.font = "20px Arial"
```

```
//Place each word at y = 100 with different textBaseline values
```

```
ctx.textBaseline = "top";
```

```
ctx.fillText("Top", 5, 100);
```

```
ctx.textBaseline = "bottom";
```

```
ctx.fillText("Bottom", 50, 100);
```

```
ctx.textBaseline = "middle";
```

```
ctx.fillText("Middle", 120, 100);
```

```
ctx.textBaseline = "alphabetic";
```

```
ctx.fillText("Alphabetic", 190, 100);
```

```
ctx.textBaseline = "hanging";
```

```
ctx.fillText("Hanging", 290, 100);
```

A horizontal line with five labels positioned above it: "Top", "Bottom", "Middle", "Alphabetic", and "Hanging". The "Top" label is at the far left, "Bottom" is slightly to the right, "Middle" is further right, "Alphabetic" is to the right of "Middle", and "Hanging" is at the far right. The labels are positioned such that they represent different vertical alignments relative to a baseline.

Canvas API – Crtanje slika (1)

- **drawImage** (objekt slike, x koordinata, y koordinata)
 - Omogućuje crtanje slika, videa ili drugih Canvas elemenata
 - Metodi se proslijeđuje objekt koji se crta i koordinate gornjeg lijevog kuta objekta

```
<!DOCTYPE html>
<html>

<body>

  <p>Image to use:</p>
  

  <p>Canvas:</p>
  <canvas id="myCanvas" width="320" height="240" style="border:1px solid #d3d3d3;">
    Your browser does not support the HTML5 canvas tag.
  </canvas>

  <script>
    window.onload = function () {
      var c = document.getElementById("myCanvas");
      var ctx = c.getContext("2d");
      var img = document.getElementById("fer_img");
      ctx.drawImage(img, 10, 10, 150, 180);
    }
  </script>

</body>

</html>
```


Canvas API – Crtanje slika (2)

- Prije pozivanja `drawImage()` metode potrebno je definirati sliku.
- HTML5 pruža tri načina dobivanja slike za crtanje.
 1. Pomoću metode `createImageData()`
 - Sporo jer se objekt kreira prije korištenja.
 2. Korištenjem `` HTML elementa navedenog u stranici te kopiranje te slike u Canvas objekt

```
  
  
var img = document.getElementById("imageCrop");  
context.drawImage(img, 10, 10);
```

3. Učitavanjem slike iz datoteke na disku
 - Potrebno je pričekati da se slika učitava u potpunosti (`onload`)

Canvas API – Crtanje slika (3)

```
var c = document.getElementById("myCanvas");
var ctx = c.getContext("2d");
var imgData = ctx.createImageData(100, 100);
var i;
for (i = 0; i < imgData.data.length; i += 4) {
    imgData.data[i+0] = 255;
    imgData.data[i+1] = 0;
    imgData.data[i+2] = 0;
    imgData.data[i+3] = 255;
}
ctx.putImageData(imgData, 10, 10);
```


Određivanje boje (R, G, B, Alpha)

R = 0...255, crvena komponenta

G = 0...255, zelena komponenta

B = 0...255, plava komponenta

Alpha = 0...255, prozirnost (255 potpuno vidljiv)

Povezivanje grafike i JavaScripta u HTML5 (1)

- Pogon jednostavne HTML5 računalne igre:

```
<!DOCTYPE html>
<html>
  <head>
    <title>Vrlo jednostavna HTML5 igra</title>
    <style>
      canvas {
        border:1px solid #000000;
        background-color: #f1f1f1;
      }
    </style>

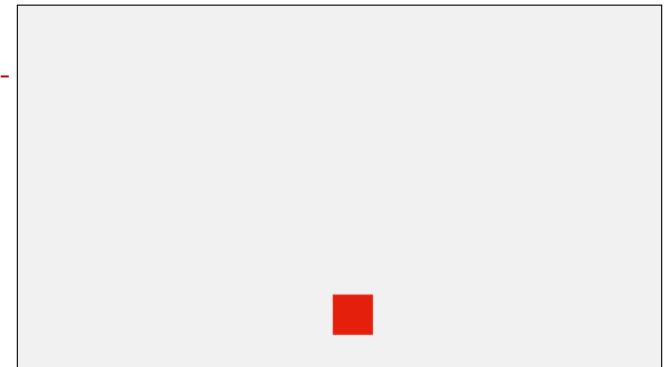
    <script>
      var myGamePiece;

      function startGame() {
        myGamePiece = new component(30, 30, "red", 150, 150);
        myGameArea.start();
      }
    </script>
  </head>
  <body>
    <div>
      <canvas>
      </canvas>
    </div>
  </body>
</html>
```

CSS Canvas elementa u kojemu će se prikazivati igra

Generira se jedna komponenta u igri. Crveni pravokutnik.

Poziva se glavna funkcija komponente

Vrlo jednostavna HTML5 igra

Povezivanje grafike i JavaScripta u HTML5 (2)

```
var myGameArea = {  
  canvas : document.createElement("canvas"),  
  start : function() {  
    this.canvas.id = "myGameCanvas";  
    this.canvas.width = 480;  
    this.canvas.height = 270;  
    this.context = this.canvas.getContext("2d");  
    document.body.insertBefore(this.canvas, document.body.childNodes[0]);  
    this.frameNo = 0;  
    this.interval = setInterval(updateGameArea, 20);  
  },  
  stop : function() {  
    clearInterval(this.interval);  
  },  
  clear : function() {  
    this.context.clearRect(0, 0, this.canvas.width, this.canvas.height);  
  }  
}
```

Dinamički se generira Canvas objekt i umeće u DOM web stranice

Povezivanje grafike i JavaScripta u HTML5 (3)

```
function component(width, height, color, x, y, type) {
```

Glavna funkcija koja definira ponašanje objekta u igri

```
    this.type = type;
    this.width = width;
    this.height = height;
    this.speed_x = 2;
    this.speed_y = 2;
    this.x = x;
    this.y = y;
```

Svojstva objekta (atributi)

```
    this.update = function() {
        ctx = myGameArea.context;
        ctx.save();
        ctx.translate(this.x, this.y);
        ctx.fillStyle = color;
        ctx.fillRect(this.width / -2, this.height / -2, this.width, this.height);
        ctx.restore();
    }
```

Funkcija se poziva kod svakog osvježavanja i crta komponentu

```
    this.newPos = function() {
```

```
        if (this.x - this.width / 2 < 0)
            this.speed_x = 2;
        else if ((this.x + this.width / 2) >= myGameArea.context.canvas.width)
            this.speed_x = -2;
```

Način kako se objekt kreće u Canvas objektu

```
        if (this.y - this.height / 2 < 0)
            this.speed_y = -2;
        else if ((this.y + this.height / 2) >= myGameArea.context.canvas.height)
            this.speed_y = 2;
```

```
        this.x += this.speed_x;
        this.y -= this.speed_y;
```

Promjena položaja (izračunavaju se nove x,y koordinate komponente)

```
    }
}
```

Povezivanje grafike i JavaScripta u HTML5 (4)

```
function updateGameArea() {  
    myGameArea.clear();  
    myGamePiece.newPos();  
    myGamePiece.update();  
}
```

Što se događa kod svakog osvježavanja Canvas objekta

```
</script>
```

```
</head>
```

```
<body onload="startGame()">
```

Igra se pokreće nakon što završi učitavanje web stranice (događaj onLoad)

```
<h1>Vrlo jednostavna HTML5 igra</h1>
```

```
</body>
```

```
</html>
```

Povezivanje grafike i JavaScripta u HTML5 (5)

```
<!DOCTYPE html>
```

```
<html>
```

```
  <head>
```

```
    <title>Canvas onClick</title>
```

```
  </head>
```

```
  <body>
```

Definiranje Canvas elementa

```
    <canvas id="myCanvas" width="350" height="300" style="border:1px solid #000000;"></canvas>
```

```
    <h1>Obrada Canvas onClick događaja</h1>
```

```
    <div>
```

```
      <dialog id="Dialogbox" style="width:50%;background-color:#CCC; border:1px solid black;">
```

```
        <p>Primjer poruke</p>
```

```
        <button id="btnHide">Close</button>
```

```
      </dialog>
```

```
    </div>
```

DIV element za poruku koji će se prikazati dialog na Canvas onClick događaj

```
    <script type="text/JavaScript">
```

```
      (function() {
```

```
        var dialog = document.getElementById('Dialogbox');
```

```
        document.getElementById('myCanvas').onclick = function() {
```

```
          dialog.show();
```

```
        };
```

```
        document.getElementById('btnHide').onclick = function() {
```

```
          dialog.close();
```

```
        };
```

```
      })();
```

```
    </script>
```

Funkcija obrađuje onClick događaj na Canvas i prikazuje DIV

Na onClick događaj tipke btnHide dialog više nije vidljiv

```
  </body>
```

```
</html>
```

Geolocation API (1)

- Dohvaća zemljopisni položaj preglednika
 - Ako ga je moguće odrediti
 - Ako postoji dozvola za pristup podacima
- Najvažnija sučelja:
 - `Geolocation` – osnovni razred
 - `GeolocationPosition` – predstavlja položaj korisnika
 - `GeolocationCoordinates` – koordinate korisnika
 - `GeolocationPositionError` – greška položaja
 - `Navigator.geolocation` – ulazna točka u Geolocation API, vraća instancu `Geolocation` razreda

Geolocation API (2)


```
navigator.geolocation.getCurrentPosition(  
    function(position) {  
        position.coords.latitude;  
        position.coords.longitude;  
    }, function(error) {  
        // Šifra greške:  
        // 0: unknown error  
        // 1: permission denied  
        // 2: position unavailable  
        // 3: timed out  
    });
```

```
navigator.geolocation.watchPosition(function(position) {  
    // Prati promjene trenutne lokacije  
});
```

Geolocation API (3)

- Drugi argument u metodi `getCurrentPosition()` koristi se za obradu grešaka:

```
function showError(error) {  
    switch(error.code) {  
        case error.PERMISSION_DENIED:  
            x.innerHTML = "User denied the request for Geolocation."  
            break;  
        case error.POSITION_UNAVAILABLE:  
            x.innerHTML = "Location information is unavailable."  
            break;  
        case error.TIMEOUT:  
            x.innerHTML = "The request to get user location timed out."  
            break;  
        case error.UNKNOWN_ERROR:  
            x.innerHTML = "An unknown error occurred."  
            break;  
    }  
}
```


Geolocation API (4)

- U slučaju uspjeha metoda `getCurrentPosition()` vraća objekt koji ima sljedeća svojstva:
 - `coords.latitude` – zemljopisna širina
 - `coords.longitude` – zemljopisna dužina
 - `coords.accuracy` – točnost
 - `coords.altitude` – visina u metrima, ako je taj podatak dostupan
 - `coords.altitudeAccuracy` – točnost podatka o visini (m)
 - `coords.heading` – smjer kretanja (°), u stupnjevima u smjeru kretanja kazaljke na satu od smjera sjevera
 - `coords.speed` – brzina (m/s)
 - `Timestamp` – datum i vrijeme

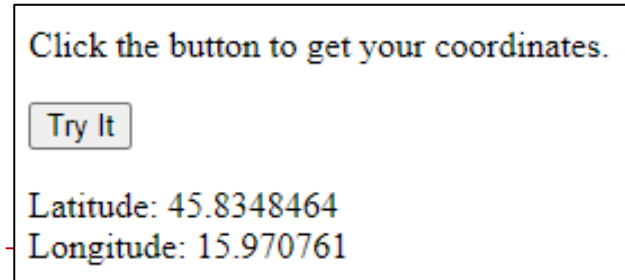
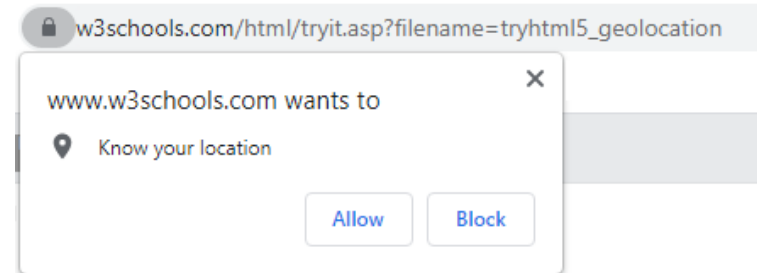
Geolocation API – osnovni primjer

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<body>
<p>Click the button to get your coordinates.</p>
<button onclick="getLocation()">Try It</button>
<p id="demo"></p>

<script>
var x = document.getElementById("demo");

function getLocation() {
  if (navigator.geolocation) {
    navigator.geolocation.getCurrentPosition(showPosition);
  } else {
    x.innerHTML = "Geolocation is not supported by this browser.";
  }
}

function showPosition(position) {
  x.innerHTML = "Latitude: " + position.coords.latitude +
    "<br>Longitude: " + position.coords.longitude;
}
</script>
</body>
</html>
```


Geolocation API – Google Maps (1)


```
let map, infoWindow;
```

Početna lokacija prikaza karte i razina zooma

```
function initMap() {  
  map = new google.maps.Map(document.getElementById("map"), {  
    center: { lat: -34.397, lng: 150.644 },  
    zoom: 10,  
  });  
  infoWindow = new google.maps.InfoWindow();  
  
  const locationButton = document.createElement("button");  
  
  locationButton.textContent = "Pan to Current Location";  
  locationButton.classList.add("custom-map-control-button");  
  map.controls[google.maps.ControlPosition.TOP_CENTER].push(locationButton);  
  locationButton.addEventListener("click", () => {  
    // Try HTML5 geolocation.  
    if (navigator.geolocation) {  
      navigator.geolocation.getCurrentPosition(  
        (position) => {  
          const pos = {  
            lat: position.coords.latitude,  
            lng: position.coords.longitude,  
          };  
  
          infoWindow.setPosition(pos);  
          infoWindow.setContent("Location found.");  
          infoWindow.open(map);  
          map.setCenter(pos);  
        },  
        () => {  
          handleLocationError(true, infoWindow, map.getCenter());  
        }  
      );  
    } else {  
      // Browser doesn't support Geolocation  
      handleLocationError(false, infoWindow, map.getCenter());  
    }  
  });  
}
```

Dohvaćanje trenutnog položaja

Obrada greške

Pomicanje karte

```
function handleLocationError(browserHasGeolocation,  
  infoWindow, pos) {  
  infoWindow.setPosition(pos);  
  infoWindow.setContent(  
    browserHasGeolocation  
      ? "Error: The Geolocation service failed."  
      : "Error: Your browser doesn't support geolocation."  
  );  
  infoWindow.open(map);  
}
```

Geolocation API – Google Maps (2)

- Primjeri:
 - `Primjer1_TrenutnaLokacija`
 - `Primjer2_Lokalizacija`
 - `Primjer3_DogadajiMarkeri1`
 - `Primjer4_DogadajiMarkeri2`
 - `Primjer5_DogadajiMarkeri3`
- Izvorni kod ovih primjera nalazi se u GitHub repozitoriju predmeta

Geolocation API – OpenStreetMaps

```
function geoFindMe() {

    const status = document.querySelector('#status');
    const mapLink = document.querySelector('#map-link');

    mapLink.href = '';
    mapLink.textContent = '';

    function success(position) {
        const latitude = position.coords.latitude;
        const longitude = position.coords.longitude;

        status.textContent = '';
        mapLink.href = `https://www.openstreetmap.org/#map=18/${latitude}/${longitude}`;
        mapLink.textContent = `Latitude: ${latitude} °, Longitude: ${longitude} °`;
    }

    function error() {
        status.textContent = 'Unable to retrieve your location';
    }

    if(!navigator.geolocation) {
        status.textContent = 'Geolocation is not supported by your browser';
    } else {
        status.textContent = 'Locating...';
        navigator.geolocation.getCurrentPosition(success, error);
    }
}

document.querySelector('#find-me').addEventListener('click', geoFindMe);
```

```
<button id = "find-me">Show my location</button><br/>
<p id = "status"></p>
<a id = "map-link" target="_blank"></a>
```

Geolocation API – OpenStreetMaps

```
function geoFindMe() {
```

```
    const status = document.querySelector('#status');  
    const mapLink = document.querySelector('#map-link');
```

```
    mapLink.href = '';  
    mapLink.textContent = '';
```

```
    function success(position) {  
        const latitude = position.coords.latitude;  
        const longitude = position.coords.longitude;
```

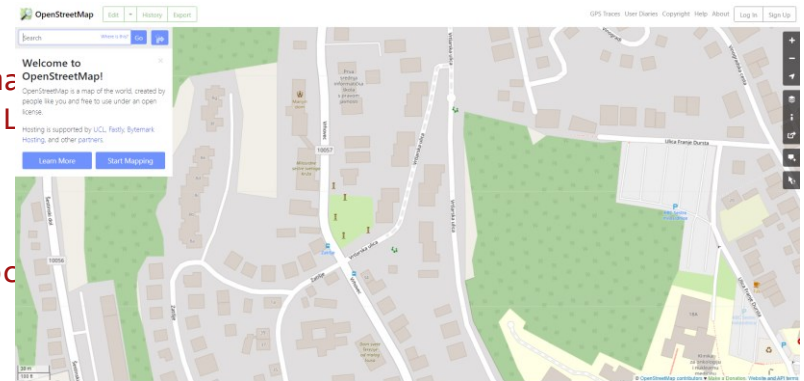
```
        status.textContent = '';  
        mapLink.href = `https://www.openstreetmap.org/#map=${latitude}/${longitude}`;  
        mapLink.textContent = `Latitude: ${latitude} °, Longitude: ${longitude} °`;  
    }
```

```
    function error() {  
        status.textContent = 'Unable to retrieve your location';  
    }
```

```
    if(!navigator.geolocation) {  
        status.textContent = 'Geolocation is not supported by your browser';  
    } else {  
        status.textContent = 'Locating...';  
        navigator.geolocation.getCurrentPosition(success, error);  
    }
```

```
    document.querySelector('#find-me').addEventListener('click', geoFindMe);
```

```
<button id = "find-me">Show my location</button><br/>  
<p id = "status"></p>  
<a id = "map-link" target="_blank"></a>
```


Show my location

Latitude: 45.8181636 °, Longitude: 15.9486195 °

Web Storage API (1)

- HTML5 stranice mogu pohranjivati podatke lokalno u web pregledniku
 - Podaci se razmjenjuju samo na zahtjev, a ne kod svakog HTML *requesta*
 - Podaci su strukturirani kao uređeni parovi naziv/vrijednost (*name/value pair*)
 - Web stranica može pristupiti podacima koje je prethodno pohranila, a ne i od drugih web stranica
 - *Storage limit* je puno veći (>5MB)
 - Podaci se nikad ne prenose na poslužitelj
- Sigurniji i brži mehanizam od kolačića (*cookies*)

Web Storage API (2)

- Nova svojstva objekta `Window` za pohranu podataka:
 - `window.localStorage`
 - Trajna pohrana, bez vremena isteka
 - `window.sessionStorage`
 - Podaci perzistiraju samo unutar sesije, podaci se brišu kada se prozor (ili tab) web preglednika zatvori
- Događaj:
 - `StorageEvent`
 - Generira se nakon svake promjene prostora za pohranu (*storage area*)
 - `WindowEventHandlers.onstorage`
 - Metoda za obradu događaja, npr. pohrana novog zapisa

Web Storage API (3)

- Prije korištenja dobro je provjeriti da li preglednik podržava HTML5 Web Storage API:

```
if (typeof (Storage) !== "undefined") {  
    // Programski kod za localStorage i sessionStorage  
}  
else {  
    // HTML5 Web Storage funkcionalnost nije podržana  
}
```

!== Strict inequality operator

- 'Incognito', 'Private Browsing'
 - Svi podaci se brišu nakon zatvaranja **preglednika**, ne prozora ili taba
 - Različite implementacije ovisno o pregledniku

Web Storage API – primjer (1)

■ Primjer uporabe:

Sučelje Storage

- .setItem() // Pohrani (setter)
- .getItem() // Dohvati/pročitaj (getter)
- .removeItem() // Izbriši zapis
- .clear() // Izbriši sve zapise

```
<!DOCTYPE html>
<html>
  <head>
    <script>
      function countClicks() {
        if (localStorage.clickcount) {
          localStorage.clickcount = Number(localStorage.clickcount) + 1;
        } else {
          localStorage.clickcount = 1;
        }
        document.getElementById('target').innerHTML = localStorage.clickcount;
      }
    </script>
  </head>
  <body>
    <p>You have clicked the button <span id='target'></span> time(s).</p>
    <button type="button" onclick=countClicks()>
      Count
    </button>
  </body>
</html>
```

Web Storage API – primjer (2)

```
if(!localStorage.getItem('bgcolor')) {  
    populateStorage();  
} else {  
    setStyles();  
}  
  
function populateStorage() {  
    localStorage.setItem('bgcolor', document.getElementById('bgcolor').value);  
    localStorage.setItem('font', document.getElementById('font').value);  
    localStorage.setItem('image', document.getElementById('image').value);  
  
    setStyles();  
}
```

```
function setStyles() {  
    var currentColor = localStorage.getItem('bgcolor');  
    var currentFont = localStorage.getItem('font');  
    var currentImage = localStorage.getItem('image');  
  
    document.getElementById('bgcolor').value = currentColor;  
    document.getElementById('font').value = currentFont;  
    document.getElementById('image').value = currentImage;  
  
    htmlElem.style.backgroundColor = '#' + currentColor;  
    pElem.style.fontFamily = currentFont;  
    imgElem.setAttribute('src', currentImage);  
}
```

Mikropodaci (1)

- Mikropodaci (*microdata*) predstavljaju strukture podataka koje se koriste unutar HTML5 web stranica
 - Definirane od strane korisnika – zapisuju različite podatke i tipove podataka, imaju vlastiti rječnik i strukturu
 - Generička primjena, može ih biti proizvoljno mnogo, nisu unificirane, podaci su pomiješani sa HTML5 kodom
 - Jednostavan način za opis neke semantike na strukturiran način

```
<html>
<body>
  <div itemscope>
    <p>My name is <span itemprop = "name">Ivan</span>.</p>
  </div>
  <div itemscope>
    <p>My name is <span itemprop = "name">Horvat</span>.</p>
  </div>
</body>
</html>
```

Ključna riječ **itemscope**

Ključna riječ **itemprop**

Uređeni par (**itemscope** , **itemprop**)

Mikropodaci (2)

- Korištenjem mikropodataka definiraju se grupe uređenih parova zapisa (*items*) (naziv, svojstvo)
- Globalni atributi koji se mogu koristiti s bilo kojim HTML5 elementom:
 - **itemid** – globalni i jedinstveni identifikator zapisa
 - **itemscope** – naziv, stvara novi zapis (*item*)
 - **itemprop** – svojstvo, dodaje svojstvo (*property*) zapisu
 - **itemref** – svojstva koje nisu nasljednici elementa definiranih atributom **itemscope** mogu se pridružiti zapisu pomoću **itemref** atributa
 - **itemtype** – određuje URL rječnika kojim su definirana svojstva zapisa definiranih atributom **itemprop**

Mikropodaci – primjer (1)

```
<div itemscope itemtype="http://schema.org/Images">
  <img itemprop = "imageUniZg" src = " https://www.fer.unizg.hr/_pub/
themes_static/fer2016/default/img/UniZg_logo.png" alt = "UniZG_logo">
  <img itemprop = "imageFER" src = " https://www.fer.unizg.hr/_pub/th
emes_static/fer2016/default/img/FER_logo.png" alt = "FER_logo">
</div>
```

```
<html>
  <body>
    <div itemscope>
      Početak semestra:
      <time itemprop = "semester_start" datetime = "2021-10-04">
        4. listopada 2021.
      </time>
    </div>
  </body>
</html>
```

Result

Početak semestra: 4. listopada 2021.

Mikropodaci – primjer (2)

```
<html>
  <body>
    <div itemscope itemtype="http://schema.org/SoftwareApplication">
      <span itemprop="name">Angry Birds</span> -

      REQUIRES <span itemprop="operatingSystem">ANDROID</span><br>
      <link itemprop="applicationCategory" href="http://schema.org/GameApplication"/>

      <div itemprop="aggregateRating" itemscope itemtype="http://schema.org/AggregateRating">
        RATING:
        <span itemprop="ratingValue">4.6</span> (
        <span itemprop="ratingCount">8864</span> ratings )
      </div>

      <div itemprop="offers" itemscope itemtype="http://schema.org/Offer">
        Price: $<span itemprop="price">1.00</span>
        <meta itemprop="priceCurrency" content="USD" />
      </div>
    </div>
  </body>
</html>
```

Angry Birds - REQUIRES ANDROID
RATING: 4.6 (8864 ratings)
Price: \$1.00

Mikropodaci – primjer (2)

```
<html>
  <body>
    <div itemscope itemtype="http://schema.org/SoftwareApplication">
      <span itemprop="name">Angry Birds</span> -

      REQUIRES <span itemprop="operatingSystem">ANDROID</span><br>
      <link itemprop="applicationCategory" href="http://schema.org/GameApplication" />
      <div itemprop="aggregateRating" schema="http://schema.org/AggregateRating">
        RATING:
        <span itemprop="ratingValue">4.6</span>
        <span itemprop="ratingCount">8864</span> ratings )
      </div>

      <div itemprop="offers" itemscope itemtype="http://schema.org/Offer">
        Price: $<span itemprop="price">1.00</span>
        <meta itemprop="priceCurrency" content="USD" />
      </div>
    </div>
  </body>
</html>
```

Structured Data Testing Tool
Googleov *online* alat za izdvajanje strukture mikropodataka iz HTML koda web stranice
<https://developers.google.com/search/docs/advanced/structured-data/intro-structured-data>

Angry Birds - REQUIRES ANDROID
RATING: 4.6 (8864 ratings)
Price: \$1.00

Web Workers API (1)

- Tipično prilikom izvršavanja različitih skripti unutar HTML stranice web preglednik prestaje reagirati na naredbe korisnika („zamrzne se”) sve dok skripta ne završi.
- Web radnici (*Web workers*) su jednostavan način za izvršavanja JavaScript programskog koda u zasebnoj dretvi neovisno od prikaza web stranice.
 - Web worker dretva može se izvršavati bez ometanja rada korisničkog sučelja web preglednika.
 - Obično se koriste za implementaciju složenih i procesorski zahtjevnih zadataka.
 - Izvršavaju se asinkrono na klijentu.

Web Workers API (2)

- Prvo je potrebno provjeriti da li web preglednik podržava Web Workers `if (typeof(Worker) !== "undefined")`
- Izvorni kod Web Workera nalazi se u zasebnoj JavaScript datoteci (npr. `demo_workers.js`)
 - Web Worker šalje podatke u HTML stranicu metodom `postMessage(var);`
- ...iz koje se kreira Web Worker objekt u HTML stranici

```
if (typeof(w) == "undefined") {  
    w = new Worker("demo_workers.js");  
}
```

```
w.onmessage = function(event){  
    document.getElementById("result").innerHTML  
    = event.data;  
};
```

- Nakon toga HTML stranica može primiti i slati podatke prema Web Workeru
- Objekt Web Worker se može uništiti (i osloboditi zauzeta memorija) `w.terminate();`
- ...ili ponovno koristiti kasnije u kôdu `w = undefined;`

Web Workers API – primjer

WEB WORKERS

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<body>

<p>Count numbers: <output id="result"></output></p>
<button onclick="startWorker()">Start Worker</button>
<button onclick="stopWorker()">Stop Worker</button>

<script>
var w;

function startWorker() {
  if (typeof(Worker) !== "undefined") {
    if (typeof(w) == "undefined") {
      w = new Worker("demo_workers.js");
    }
    w.onmessage = function(event) {
      document.getElementById("result").innerHTML = event.data;
    };
  } else {
    document.getElementById("result").innerHTML = "Sorry! No Web Worker support.";
  }
}

function stopWorker() {
  w.terminate();
  w = undefined;
}
</script>

</body>
</html>
```

WebSocket API (1)

- WebSocket API omogućuje otvaranje dvosmjerne (*full-duplex*) komunikacijske sesije između web preglednika na klijentu i poslužitelja
 - WebSocket je transportni protokol (OSI 7) koji se odvija putem TCP *socketa*
 - Slanje poruka poslužitelju i primanje odgovore obavlja se temeljem događaja (*event-based*) bez potrebe slanja klijentskih zahtjeva i odgovora sa poslužitelja (*polling*)
 - Koristi jednu klijentsku utičnicu (*socket*) dostupnu kroz standardizirano JavaScript sučelje u preglednicima koji podržavaju HTML5
- Koristi se pri izradi web aplikacija za rad u bliskom stvarnom vremenu:
 - Cijene dionica, financijska tržišta, ...
 - *Chat*
 - Interakcija s korisnicima u stvarnom vremenu
 - Praćenje položaja (*live location tracking*)
 - IoT
 - Upravljanje WebRTC pozivima

WebSocket API (2)

Klijent, ekstenzija Chrome web preglednika

Konstruktor:

```
var Socket = new WebSocket(url, [protocol] );
```

`url` = URL na koji se utičnica povezuje

`protocol` = opcionalni argument, pod-protokol poslužitelja

WebSocket Tester

Supports both,
ws and wss protocols

Najvažnije metode i događaji:

Socket.send()

Socket.onopen()

Socket.onerror()

Socket.close()

Socket.onmessage()

Socket.onclose()

```
// Create WebSocket connection.  
const socket = new WebSocket('ws://localhost:8080');
```

```
// Connection opened  
socket.addEventListener('open', function (event) {  
    socket.send('Hello Server!');  
});
```

```
// Listen for messages  
socket.addEventListener('message', function (event) {  
    console.log('Message from server ', event.data);  
});
```

```
<script type = "text/javascript">
    function WebSocketTest() {

        if ("WebSocket" in window) {
            alert("WebSocket is supported by your Browser!");

            // Let us open a web socket
            var ws = new WebSocket("ws://localhost:9998/echo");

            ws.onopen = function() {

                // Web Socket is connected, send data using send()
                ws.send("Message to send");
                alert("Message is sent...");
            };

            ws.onmessage = function (evt) {
                var received_msg = evt.data;
                alert("Message is received...");
            };

            ws.onclose = function() {

                // websocket is closed.
                alert("Connection is closed...");
            };
        } else {

            // The browser doesn't support WebSocket
            alert("WebSocket NOT supported by your Browser!");
        }
    }
</script>
```

WebSocket API – jednostavan primjer


```
<script type = "text/javascript">
function WebSocketTest(
```

```
if ("WebSocket" in window)
    alert("WebSocket
```

```
// Let us open a
var ws = new WebS
```

```
ws.onopen = function() {
```

```
    // Web Socket is connected, send data using send()
```

```
    ws.send("Message to send");
```

```
    alert("Message is sent...");
```

```
};
```

```
ws.onmessage = function (evt) {
```

```
    var doc = document;
```

```
    alert("Message received: " + evt.data);
```

```
};
```

```
ws.onclose = function (evt) {
```

```
    alert("WebSocket closed.");
```

```
};
```

```
// The following code is for the HTML page
```

```
al
```

```
};
```

```
} else {
```

```
    // The following code is for the HTML page
```

```
al
```

```
al
```

```
}
```

```
}
```

```
</script>
```

Za pokretanje cjelokupnog kôda ovog jednostavnog primjera potreban je web poslužitelj koji podržava WebSocket

WebSocket ekstenzija za Apache HTTP Server:

<https://code.google.com/p/pywebsocket/>

```
<!DOCTYPE HTML>
```

```
<html>
```

```
<head>
```

```
<script type = "text/javascript">
```

```
...
```

```
</script>
```

```
</head>
```

```
<body>
```

```
<div id = "sse">
```

```
<a href = "javascript:WebSocketTest()">Run WebSocket</a>
```

```
</div>
```

```
</body>
```

```
</html>
```

WebSocket API – cjelovit primjer u Node.js (1)


```
// Node.js socket server script
const net = require('net');
// Create a server object
const server = net.createServer((socket) => {
  socket.on('data', (data) => {
    console.log(data.toString());
  });
  socket.write('SERVER: Hello! This is server speaking.<br>');
  socket.end('SERVER: Closing connection now.<br>');
}).on('error', (err) => {
  console.error(err);
});
// Open server on port 9898
server.listen(9898, () => {
  console.log('opened server on', server.address().port);
});
```

Poslužitelj u
Node.js

Pokreće *socket* poslužitelj na portu 9898 (`createServer`), te „sluša” za zahtjeve za povezivanjem (`server.listen`). Šalje niz znakova (`socket.write`) na svako uspješno spajanja klijenta. Nakon toga *socket* se zatvara (`socket.end`). Pokretanje i greške se logiraju.

<https://www.pubnub.com/blog/nodejs-websocket-programming-examples/>

WebSocket API – cjelovit primjer u Node.js (2)


```
// Node.js socket client script
const net = require('net');
// Connect to a server @ port 9898
const client = net.createConnection({ port: 9898 }, () => {
  console.log('CLIENT: I connected to the server.');
  client.write('CLIENT: Hello this is client!');
});
client.on('data', (data) => {
  console.log(data.toString());
  client.end();
});
client.on('end', () => {
  console.log('CLIENT: I disconnected from the server.');
});
```

Klijent u
Node.js

Klijent se pokušava spojiti na port 9898 (`createConnection`). Ako je povezivanje uspješno, klijent šalje niz znakova (`client.write`) na poslužitelja. Ako poslužitelj pošalje poruku klijentu ona se dohvaća u `'data'` metodi za upravljanjem događaja (`client.on('data', (data))`) te se ispisuje na ekranu (`console.log`).

WebSocket API – cjelovit primjer u Node.js (3)


```
// Node.js WebSocket server script
const http = require('http');
const WebSocketServer = require('websocket').server;
const server = http.createServer();
server.listen(9898);
const wsServer = new WebSocketServer({
  httpServer: server
});
wsServer.on('request', function(request) {
  const connection = request.accept(null, request.origin);
  connection.on('message', function(message) {
    console.log('Received Message:', message.utf8Data);
    connection.sendUTF('Hi this is WebSocket server!');
  });
  connection.on('close', function(reasonCode, description) {
    console.log('Client has disconnected.');
```

WebSocket
poslužitelj u
Node.js

Pokreće **WebSocket API** poslužitelj na portu 9898 (`server.listen`) jednake funkcionalnosti kao prethodni poslužitelj. Koristi programski paket treće strane [WebSocket NPM package](https://www.npmjs.com/package/websocket) za jednostavno kreiranje poslužitelja (`WebSocketServer`).

<https://www.pubnub.com/blog/nodejs-websocket-programming-examples/>

WebSocket API – cjelovit primjer u Node.js (4)

WebSocket
klijent u
Node.js

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
  <title>WebSocket Playground</title>
</head>
<body>
</body>
<script>
const ws = new WebSocket('ws://localhost:9898/');
ws.onopen = function() {
  console.log('WebSocket Client Connected');
  ws.send('Hi this is web client.');
```

```
};
ws.onmessage = function(e) {
  console.log("Received: " + e.data + "");
};
</script>
</html>
```

Deklaracija WebSocket klijenta (`WebSocket`) je podržana od HTML5 web preglednika. Koristi se metoda za upravljanjem događaja `onmessage` za primanje poruka sa poslužitelja.

<https://www.pubnub.com/blog/nodejs-websocket-programming-examples/>